

## ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА МІГРАЦІЯ РОБОЧОЇ СИЛИ В УКРАЇНІ

*асист. Домашенко М. Д., студент Беспала Ю.*

Міжнародна міграція робочої сили набуває дедалі глобальнішого характеру. У рамках вивчення міграційних потоків збільшується роль вивчення феномену міграції висококваліфікованих фахівців, так званого «відпливу умів». Проблема дослідження полягає у тому, що процес інтелектуальної міграції позбавляє країну перспективних і обдарованих дослідників, а, отже, пригальмовує темпи розвитку окремих галузей економіки, освіти та держави загалом.

Впродовж останніх двох десятиліть Україна є країною-донором інтелектуальних ресурсів. Високоосвічені спеціалісти, володіючи необхідними навичками та знаннями, пропонують себе як інтелектуальний «товар». Проте попит на вчених на Заході є вибіркоким. Перш за все на Заході цінують українських спеціалістів з фізики, математики, програмістів, біологів, хіміків, та тих, хто займається високотехнологічними розробками. Основною причиною інтелектуальної міграції виступає невелика матеріальна база науки, оскільки в Україні спостерігається катастрофічно недостатнє її фінансування. Таким чином, вченим та висококваліфікованим спеціалістам не надаються необхідні прийнятні умови для праці.

Держава використовує у боротьбі з "відпливом умів" такі інструменти: обмеження виїзду вчених за кордон; створення міжнародної системи відшкодування збитків;"прикріплення" випускників вузів і аспірантур на 3–7 років для відпрацювання в держсекторі науки.

Але все більшого визнання отримує ідея співпраці з діаспорою за кордоном, розвитку контактів в областях взаємних інтересів. Колишні співгромадяни допомагають українським вченим дістати доступ до електронної підписки на іноземну періодику та допомагають у проведенні конференцій. Обговорюються такі форми взаємодії, як виконання спільних наукових проектів, розгортання мобільних партнерських лабораторій, поєднання відпочинку з викладанням студентам, аспірантам тощо.

Отже, можна зробити висновки щодо особливостей процесу інтелектуальної еміграції в Україні: по-перше, на українських вчених за кордоном попит вибіркоким – найбільше цінуються спеціалісти з області фізики, хімії, програмісти тощо; по-друге, головними причинами «відпливу умів» слід назвати недостатнє фінансування української науки; по-третє, для України характерним є процес вимивання з науки найбільш здібних і перспективних вчених.